

Mediacja jako alternatywa dla postępowania sądowego

Wstęp

Twoja sprawa trafiła do Sądu, co oznacza, że komunikacja z drugą Stroną zawiodła. Przed Tobą czasochłonny, kosztowny i zapewne stresujący proces sądowy.

Istnieje jednak narzędzie, które umożliwi na nowo podjęcie dialogu z drugą Stroną, a co za tym idzie potencjalne rozwiązanie sporu. Jest nim postępowanie mediacyjne.

To, czy do mediacji dojdzie zależy przede wszystkim od dobrej woli i zaangażowania Stron, przekonanych do mediacji Pełnomocników oraz kompetentnego Mediatora.

Celem tego dokumentu jest przybliżenie idei mediacji i przekonanie Cię do wyrażenia zgody na wzięcie udziału w postępowaniu mediacyjnym.

Jak mediacja wpisuje się w system prawa w Polsce?

O ile zapewne masz wyobrażenie jak wygląda postępowanie sądowe (złożenie pozwu, rozprawa, świadkowie, biegli, orzeczenie, odwołanie, instancje ...), możesz nie mieć jasności jak mediacja wpisuje się w system prawa w Polsce. Postępowanie mediacyjne jest jedną z prawnie usankcjonowanych możliwości rozwiązania sporu, w którym uczestniczysz (tak jak postępowanie sądowe) i jest szczegółowo opisane w Kodeksie postępowania cywilnego (Art. 183¹ do 183¹⁵).

Co daje Ci mediacja?

Przede wszystkim poczucie sprawczości, bo pozwala w stosunkowo nieformalny sposób rozmawiać o przedmiocie sporu bezpośrednio z drugą Stroną przy wsparciu wyznaczonego przez Sąd Mediatora.

Ze względu na krótki czas trwania – od jednego do trzech miesięcy – mediacja daje Ci możliwość szybkiego i skutecznego rozwiązania sporu, gdyż postępowania sądowe, z różnych przyczyn, są zazwyczaj długotrwałe. W Sądzie Okręgowym w Warszawie czas postępowania sądowego wynosi w I instancji średnio trzy lata.

Mediacja umożliwia zakończenie konfliktu w neutralnej atmosferze bez poczucia przegranej u żadnej ze Stron.

Jeśli mediacja zakończy się ugodą, którą zatwierdzi Sąd, Powód otrzyma zwrot 100% wniesionej opłaty sądowej – jeśli nie doszło jeszcze do rozprawy, a 75% opłaty w przypadku, gdy dojdzie do zawarcia ugody przed Mediatorem po rozpoczęciu rozprawy.

Czym postępowanie mediacyjne różni się od postępowania sądowego?

W postępowaniu sądowym Sędzia koncentruje się przede wszystkim na przeszłości, tj. faktach i materiałach dowodowych. W postępowaniu mediacyjnym, o ile przeszłość stanowi punkt wyjściowy do rozmów, to jednak Mediator koncentruje się na przyszłości i sposobach rozwiązania konfliktu.

W postępowaniu sądowym nie masz możliwości bezpośredniego komunikowania się z drugą Stroną. W trakcie postępowania mediacyjnego możesz bezpośrednio i w formalnie nieograniczony sposób komunikować się z drugą Stroną w zakresie, na jaki zgodzicie się na wstępnym etapie mediacji.

Co, jeśli mediacja się nie uda?

W takiej sytuacji sprawa wraca do Sądu. Warto przy tym zaznaczyć, że w związku z poufnością mediacji Strony nie będą mogły powoływać się na informacje, o których dowiedziały się w trakcie mediacji.

Co, jeśli mediacja zakończyła się ugodą, ale druga Strona nie realizuje zawartych w niej postanowień?

W przypadku gdy Strony porozumiały się co do sposobu rozwiązania sporu sporządzana jest ugoda. Jest to dokument, w którym zawarte są warunki wynegocjowane przez Strony w trakcie postępowania mediacyjnego. Dokument ten, po podpisaniu przez Strony, jest zatwierdzany przez Sąd, przez co nabiera mocy prawomocnego orzeczenia sądowego. Egzekucję postanowień ugody umożliwia nadanie jej klauzuli wykonalności. W praktyce oznacza to, że ugoda z nadaną klauzulą wykonalności może być – w przypadku nierealizowania jej postanowień przez jedną ze Stron – bezpośrednią podstawą do prowadzenia egzekucji.

Czy przystępując do mediacji muszę mieć Pełnomocnika?

Nie, choć w przypadku spraw trafiających do Sądów Okręgowych korzystanie z usług Pełnomocników, także w postępowaniach mediacyjnych, stanowi bardzo powszechną praktykę.

Jaka jest rola Pełnomocników w postępowaniu mediacyjnym?

Pełnomocnik w imieniu Strony uzgadnia z Mediatorem warunki prowadzenia mediacji.

Pełnomocnik doradza Stronie w zakresie aspektów prawnych prowadzonego sporu.

Pełnomocnik pomaga zrozumieć Stronie, jakie informacje mogą być istotne dla pomyślnie przeprowadzonego procesu mediacji. Wspiera Stronę w podejmowaniu decyzji, które są dla niej najlepsze.

Pełnomocnik może prowadzić negocjacje w imieniu Strony w uzgodnionym zakresie. Informuje przy tym Stronę o potencjalnych konsekwencjach prawnych podejmowanych decyzji. Pełnomocnik mający doświadczenie w postępowaniach mediacyjnych często skutecznie doprowadza do wynegocjowania najlepszych dla Strony rozwiązań.

W przypadku zawarcia ugody Pełnomocnik pomaga w sporządzeniu tego dokumentu w oparciu o obowiązujące przepisy. Gwarantuje to, że dokument ten zostanie zatwierdzony przez Sąd i że zostanie mu nadana klauzula wykonalności dająca podstawę do prowadzenia egzekucji.

Jaka jest rola Mediatora w postępowaniu mediacyjnym?

Mediator nie orzeka o winie i karze, za to – poprzez aktywne słuchanie oraz koordynowanie komunikacji – pomaga Stronom uświadomić sobie jakie są źródła ich sporu.

Mediator – poprzez zadawane pytania – pomaga Stronom wypracować satysfakcjonujące je i możliwe do zrealizowania rozwiązanie.

Gdzie i w jakim terminie odbywa się mediacja?

Najczęściej to Mediator proponuje miejsce spotkania. Nie wyklucza to jednak możliwości spotkania się w innym miejscu pod warunkiem wyrażenia na to zgody przez obie Strony i Mediatora.

Termin na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego wyznacza Sąd i – jak wspomniano wyżej – wynosi on od jednego do trzech miesięcy.

Dzięki mediacji spór można rozwiązać szybciej, taniej i mniej stresująco.